

POSTANOWIENIE

Dnia 22 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z odwołania L. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Ostrowie
Wielkopolskim
z udziałem zainteresowanej B. W.
o ustalenie ubezpieczenia,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 22 października 2024 r.,
skargi kasacyjnej odwołującej się Spółki od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z dnia 25 kwietnia 2023 r., sygn. akt III AUa 1478/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. nie obciąża skarżącej kosztami postępowania kasacyjnego
strony pozwanej.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem z 25 kwietnia 2023 r. oddalił apelację L. Spółki z o.o. w K. od wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu z 18 października 2022 r.

Przedmiotem sporu było ustalenie czy organ rentowy zasadnie uznał, że B.W. w okresach: od 8 kwietnia 2020 r. do 30 kwietnia 2020 r., od 1 czerwca 2020 r. do 31 lipca 2020 r. i od 1 października 2020 r. do 30 września r. podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu, jako

osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek L. sp. z o.o.

Sąd Apelacyjny w pełni podzielił argumentację Sądu pierwszej instancji, wywiedzioną z utrwalonej linii orzeczniczej Sądu Najwyższego. W sprawie bezspornym było, że B. W. w kwestionowanym okresie była emerytką i jednocześnie pozostawała w stosunku pracy z innym płatnikiem składek, przy czym z tytułu tego zatrudnienia, w wymienionych miesiącach, nie osiągnęła minimalnego wynagrodzenia za pracę. Istota sporu sprowadza się zatem do interpretacji art. 9 ust. 2c i 4a ustawy systemowej.

W ocenie Sądu drugiej instancji podniesione zarzuty okazały się niezasadne. Sąd Okręgowy trafnie powołał się na motywację zawartą w orzeczeniach Sądu Najwyższego, rozstrzygających wątpliwości interpretacyjne wokół spornego przepisu. Apelujący zdaje się nie dostrzegać linii orzeczniczej Sądu Najwyższego, odwołując się w apelacji do uprzednich orzeczeń Sądów Apelacyjnych i Okręgowych, jak i do starszych rozważań doktrynalnych. Wskazać więc należy, że w najnowszym orzecznictwie ugruntował się pogląd co do tego, że zawarte w art. 9 ust. 4a ustawy systemowej zastrzeżenie „odsyłające” do ust. 2c tego przepisu powoduje, iż zleceniobiorca uprawniony do emerytury lub renty, pozostający równocześnie w stosunku pracy, nie będzie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu wykonywania umowy zlecenia tylko wówczas, gdy wynagrodzenie uzyskiwane przez niego w ramach stosunku pracy osiągnie kwotę co najmniej równą kwocie minimalnego wynagrodzenia za pracę - art. 18 ust. 4 pkt 5a tejże ustawy (*vide: wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 27 kwietnia 2021 r., II USKP 37/21; z dnia 20 kwietnia 2021 r., II USKP 38/21; z dnia 21 marca 2019 r., II UK 548/17; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 11 maja 2022 r., III AUa 772/20, opubl. Legalis*).

Podsumowując Sąd drugiej instancji wskazał, że przedstawione w apelacji odmienne poglądy na temat interpretacji art. 9 ust. 2c i 4a ustawy systemowej stanowią jedynie polemikę z ugruntowaną linią orzecniczą Sądu Najwyższego (i sądów powszechnych) i nie mogą w żadnej mierze podważać prawidłowego rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji.

Wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżył skargą kasacyjną w całości pełnomocnik Spółki. We wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania powołał się na „oczywistą zasadność oraz potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości oraz wywołujących rozbieżności w orzecznictwie”.

Zdaniem Odwołującego uznać należy, że zleceniobiorca - emeryt będzie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu umowy - zlecenia, o ile nie pozostaje równocześnie w stosunku pracy z innym pracodawcą.

Mając na uwadze, że ubezpieczona B. W. miała ustaloną emeryturę, a nadto była zatrudniona u innego niż odwołujący podmiotu na podstawie umowy o pracę w niepełnym wymiarze czasu pracy za wynagrodzeniem niższym niż minimalne, nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu z tytułu wykonywania umowy zlecenia.

Tym samym biorąc pod uwagę powyższe rozbieżności w wykładni przepisów prawa, które budzą bardzo poważane wątpliwości interpretacyjne, złożenie przedmiotowej skargi kasacyjnej jest uzasadnione, a wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zasługuje na uwzględnienie. Rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy sporu co do interpretacji art. 9 ust. 4a u.s.u.s. jest konieczne, a co więcej pozwoli stronom sporu w sposób jasny i precyzyjny zrozumieć przepisy prawa i dokonywać stosownych działań na ich podstawie”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pełnomocnik organu rentowego wniósł o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Podstawa z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. jest jednolicie rozumiana w orzecznictwie Sądu Najwyższego (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, LEX nr 424365; z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, LEX nr 315351). Dlatego skarżący obciążał obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, zawierającej szczegółowy opis tego, na czym polegają poważne

wątpliwości interpretacyjne (por. postanowienie Sądu Najwyższego: z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09, LEX nr 570112; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/06, LEX nr 950814).

Analiza wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (i jego uzasadnienia) wskazuje, że ten element skarżący potraktował dość swobodnie. Przede wszystkim nie dokonał wykładni prawa, wskazując na możliwe jego skutki, lecz ograniczył się do zaprezentowania własnego poglądu. Taki rezultat gubi publicznoprawne funkcje skargi kasacyjnej. Po wtóre, orzekające w sprawie sądy wyjaśniły, jak należy interpretować sporne przepisy, a dla przeciwwagi pełnomocnik Spółki nie przedstawił innych judykatów, które wskazywałyby na konieczność wypowiedzi Sądu Najwyższego. Skarżący wyraźnie zasygnalizował występujące w sprawie „rozbieżności wykładni przepisów prawa, które budzą bardzo poważne wątpliwości interpretacyjne”, ale w żaden sposób ich nie wykazał, nie przedstawił, nie opracował. Skarżący nie wykazał również, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Hasłowe powołanie się na tą przesłankę przedsądu nie wystarcza i nie wypełnia wymagań konstrukcyjnych tego szczególnego środka procesowego.

W odniesieniu do stanowiska skarżącego należy zaznaczyć, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego (zob. postanowienie z dnia 16 lutego 2023 r., II USK 35/22) przyjęto, że ocena sytuacji prawnej zleceniobiorcy uprawnionego do emerytury lub renty, pozostającego w stosunku pracy, dokonywana z uwzględnieniem regulacji art. 9 ust. 2c ustawy systemowej powinna „wyprzedzać” ocenę dokonywaną wyłącznie na podstawie art. 9 ust. 4a tej ustawy. W praktyce z możliwością zastosowania zasady, w myśl której zleceniobiorca uprawniony do emerytury lub renty pozostający w stosunku pracy nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu wykonywania umowy zlecenia, będziemy mieli zatem do czynienia wtedy, gdy podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu pozostawania w stosunku pracy osiągnie kwotę określoną w art. 18 ust. 4 pkt 5a (to znaczy kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę), na co jednoznacznie wskazuje brzmienie zdania drugiego art. 9 ust. 2c *in fine*, które nie określa przecież wymienionych tam „innych tytułów”, a zatem obejmuje także osoby pozostające w stosunku pracy. Natomiast, gdy podstawa wymiaru składek z tytułu pozostawania w stosunku pracy będzie niższa niż kwota minimalnego

wynagrodzenia za pracę, zleceniobiorca uprawniony do emerytury lub renty pozostający w stosunku pracy będzie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym również z tytułu wykonywania umowy zlecenia.

Z tych motywów odmówiono przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c., zważając na wynik sprawy i dotychczasowe obciążenie skarżącej kosztami postępowania.

ł.n

[a.ł]